

รายงานผลการวิเคราะห์
ตัวชี้วัดที่ ๓.๔๖ ร้อยละของหน่วยงานภาคการสาธารณสุข
ดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานการณ์ฉุกเฉินและสาธารณสุข

๑. Assessment : การใช้ข้อมูลสารสนเทศนำมาวิเคราะห์สถานการณ์ของตัวชี้วัด

๑.๑ ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ของตัวชี้วัด

กองอนามัยฉุกเฉิน กรมอนามัย ได้มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานตัวชี้วัดที่ ๒.๓ ระดับความสำเร็จของร้อยละการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการระดับหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีการบูรณาการภาคีเครือข่ายทุกระดับในการกำหนดกรอบการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานภาคการสาธารณสุขในการดำเนินการจัดการด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมภายใต้สถานการณ์ฉุกเฉินครอบคลุมตามหลักการจัดการภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์และสาธารณสุขของกระทรวงสาธารณสุข หรือ ๒P๒R (Prevention & Mitigation, Preparedness, Response, Recovery) โดยจัดทำเป็นกรอบการขับเคลื่อนงานครอบคลุมทุกมิติ ได้แก่ ๑) มีทำเนียบหรือรายชื่อทีมภารกิจปฏิบัติด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (SEhRT) ๒) ได้รับการเพิ่มทักษะ เสริมศักยภาพการจัดการด้านสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม ๓) มีการเตรียมพร้อมสำรองวัสดุ อุปกรณ์ และชุดทดสอบรองรับภาวะฉุกเฉิน ๔) มีกิจกรรมดำเนินงานรองรับภาวะฉุกเฉิน และต่อมาจึงพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินความพร้อมของหน่วยงานภาคการสาธารณสุขได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ด้วยการรายงานผ่านระบบรายงานออนไลน์ ดำเนินงานตามกิจกรรมที่กำหนด โดยหน่วยงานภาคการสาธารณสุขเป้าหมาย ประกอบด้วย กรมอนามัยส่วนกลาง ศูนย์อนามัยที่ ๑ - ๑๒ สถาบันพัฒนาสุขภาวะเขตเมือง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ทำให้เกิดความรวดเร็ว และลดภาระการทำงานของหน่วยงานระดับพื้นที่ สามารถนำผลประเมินตนเองมาวิเคราะห์ช่องว่างการพัฒนาเพื่อวางแผนสนับสนุนทางวิชาการ ตลอดจนสร้างกลไกการเพิ่มขีดความสามารถ และทักษะเจ้าหน้าที่ในการบริหารจัดการด้านสุขภาพ สุขอนามัย อนามัยสิ่งแวดล้อม หรือการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข และจัดกิจกรรมสนับสนุนปิดช่องว่างการดำเนินการให้แก่หน่วยงานต่อไป

โดยมีประเด็นสำคัญที่ต้องวิเคราะห์ แลกเปลี่ยนการดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมา ตลอดจนการกำหนดความต้องการ หรือความคาดหวังเป้าหมายความสำเร็จของการขับเคลื่อนงานรองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขที่ครอบคลุมแนวปฏิบัติสำหรับการดำเนินการด้านสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม ภายใต้สถานการณ์สาธารณสุขรูปแบบต่าง ๆ โดยที่ประชุมมีการร่วมวิเคราะห์ และแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ GAP หรือช่องว่างการดำเนินงาน

เมื่อวิเคราะห์สถานการณ์ภาพรวมแล้ว พบว่าในช่วงเวลาที่ผ่านมาการดำเนินการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขมี Gap ในการดำเนินงาน ดังนี้

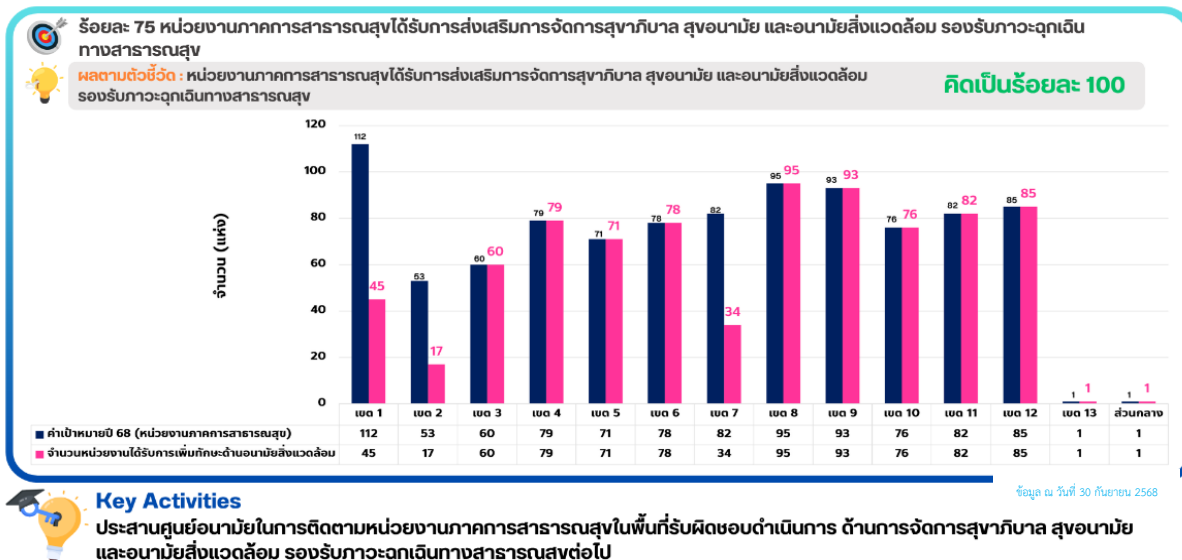
- ไม่มีระบบการคาดการณ์ด้านสุขภาพจากการเกิดสาธารณสุขและภัยฉุกเฉิน
- ไม่มีระบบฐานข้อมูลการเกิดสาธารณสุขและภัยสุขภาพที่เชื่อมโยงกับสุขภาพ และเป็นเอกภาพ
- ไม่มีดัชนีระดับเฝ้าระวัง/ปฏิบัติการผลกระทบต่อสุขภาพกรณีเกิดสาธารณสุขและภัยสุขภาพ
- ขาดผู้เชี่ยวชาญด้าน การจัดการ การประเมินติดตาม และเฝ้าระวังสุขภาพ ในภาวะฉุกเฉิน
- หน่วยงานในสังกัดกรมอนามัยส่วนกลางและภูมิภาค ยังไม่มีแผนเผชิญเหตุระดับหน่วยงาน และไม่มีการซ้อมแผนสาธารณสุข/ภัยฉุกเฉิน สำหรับทีมภารกิจปฏิบัติการอนามัยสิ่งแวดล้อม
- มีระบบบริหารจัดการ/กลไกรองรับสถานการณ์ภาวะฉุกเฉิน (ก่อน-ระหว่าง-หลัง-ฟื้นฟู) (๒P๒R) แต่ยังไม่ Functional
- ระบบเฝ้าระวังเหตุการณ์จากพื้นที่ยังไม่เป็นรูปแบบที่ชัดเจน วิธีการเข้าถึงข้อมูลสถานการณ์ในระดับพื้นที่ต้องอาศัยหน่วยงานอื่นทำให้ล่าช้า และการส่งต่อข้อมูลระหว่างกันยังไม่เป็นรูปธรรม

- ไม่มีกลไกการรวบรวมข้อมูลและการรายงานสถานการณ์หรือรายงานการปฏิบัติการจากพื้นที่
- กลไกการสื่อสารยังไม่ทันต่อสถานการณ์
- บทบาทของกรมอนามัย ต่อการสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกับหน่วยอื่นยังคงต้องมีกระบวนการสร้างความชัดเจนให้แก่เจ้าหน้าที่ของกรมอนามัยมากขึ้น

๑.๑.๑ ผลผลิต/ ผลลัพธ์ระดับ C (Comparisons) การเปรียบเทียบ

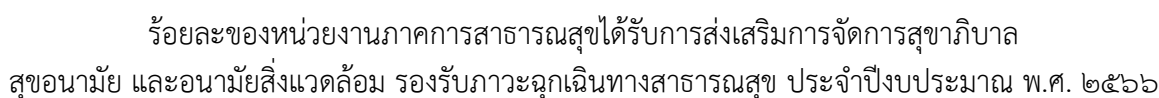
จากผลการดำเนินงานแยกรายเขตสุขภาพ ส่วนใหญ่สามารถดำเนินการได้ตามเกณฑ์การพัฒนาการเตรียมความพร้อมหน่วยงานภาคการสาธารณสุขได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขภาพตำบล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข จำนวน ๔ ประเด็น **แต่ยังมีบางประเด็น** ที่หน่วยงานภาคการสาธารณสุขยังมีการดำเนินการได้ไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย คือ ๑) ไม่มีการดำเนินการจัดทำเนียบหรือรายชื่อทีมภารกิจปฏิบัติด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (SEHRT) จำนวน ๑๙๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๓๕ และ ๒) ไม่มีการเตรียมพร้อมสำรองวัสดุ อุปกรณ์ และชุดทดสอบรองรับภาวะฉุกเฉิน จำนวน ๑๖๕ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๐๕ ตามลำดับ ดังนั้น กองอนามัยฉุกเฉิน กรมอนามัย จึงได้กำหนดให้มีกิจกรรม เพื่อเป็นการปิดช่องว่างในการพัฒนาให้แก่หน่วยงานกลุ่มเป้าหมายเป็นการเติมเต็มทั้งองค์ความรู้ ทักษะ และรูปแบบการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน รวมทั้งได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขภาพตำบล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข จำนวน ๙๖๘ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ซึ่งเกินกว่าเป้าหมายที่กำหนด (เป้าหมายที่กำหนดตามยุทธศาสตร์กรมอนามัย ร้อยละ ๘๐ จำนวน ๗๗๕ แห่ง และเป้าหมายที่กำหนดของตัวชี้วัด ร้อยละ ๗๕ จำนวน ๗๒๖ แห่ง) ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘ แสดงได้ดังภาพต่อไปนี้

เสริมความเข้มแข็งเครือข่ายจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมปกป้องสุขภาพ จากภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข

ร้อยละของหน่วยงานภาคการสาธารณสุขได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขภาพตำบล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข
จำแนกรายเขตสุขภาพ, ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สามารถสรุปผลและวิเคราะห์แนวโน้มการเตรียมความพร้อมหน่วยงานภาคการสาธารณสุขได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขภาพตำบล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข โดยมีหน่วยงานเป้าหมายประเมินตนเองเข้ามา จำนวน ๘๙ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๖๕ และดำเนินการได้ตามเกณฑ์ดังกล่าว จำนวน ๗๙ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๗๘ ซึ่งเกินกว่าเป้าหมายที่กำหนด (เป้าหมายที่กำหนด ร้อยละ ๗๐) ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ แสดงได้ดังภาพต่อไปนี้

ส่งเสริมภาคประชาชนปรับตัวสู่วิถีชีวิตที่เตรียมความพร้อมรับมือภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขอย่างยั่งยืน

ผลตามตัวชี้วัด: หน่วยงานภาคการสาธารณสุขได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขาภิบาล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับการฉุกเฉินทางสาธารณสุข

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ

เป้าหมาย
878 แห่ง

ผลการดำเนินงาน
277 แห่ง

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ

1. มีทีม SEIRT
ดำเนินการ 100%
ไม่ดำเนินการ 0%

2. มีความพร้อมอุปกรณ์การ
ดำเนินการ 100%
ไม่ดำเนินการ 0%

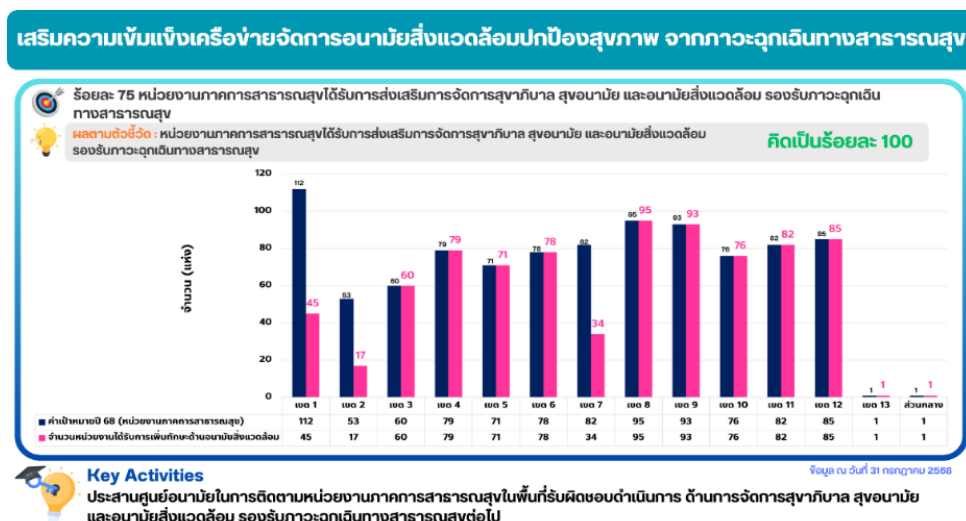
3. ได้รับการเพิ่มทักษะ
เตรียมความพร้อม
ดำเนินการ 100%
ไม่ดำเนินการ 0%

4. มีการเผยแพร่ แนวปฏิบัติ
พร้อมมาตรการป้องกัน
ดำเนินการ 100%
ไม่ดำเนินการ 0%

5. มีการรณรงค์ทบทวน
รูปแบบการรายงาน
ดำเนินการ 100%
ไม่ดำเนินการ 0%

ร้อยละของหน่วยงานภาคการสาธารณสุขได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขาภิบาล
 สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สามารถสรุปผลและวิเคราะห์แนวโน้มการเตรียมความพร้อมหน่วยงานภาคการสาธารณสุขได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข โดยมีหน่วยงานเป้าหมายร่วมกิจกรรมเข้ามา จำนวน ๙๖๘ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และดำเนินการได้ตามเกณฑ์ดังกล่าว จำนวน ๙๖๘ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ซึ่งเกินกว่าเป้าหมายที่กำหนด (เป้าหมายที่กำหนดตามยุทธศาสตร์กรมอนามัย ร้อยละ ๘๐ จำนวน ๗๗๕ แห่ง และเป้าหมายที่กำหนดของตัวชี้วัด ร้อยละ ๗๕ จำนวน ๗๒๖ แห่ง) ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘ แสดงได้ดังภาพต่อไปนี้

ร้อยละของหน่วยงานภาคการสาธารณสุขได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ดังนั้น สามารถสรุปผลลัพธ์การดำเนินงานการเตรียมความพร้อมหน่วยงานภาคการสาธารณสุข ได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ที่ผ่านมาตลอดระยะเวลา ๓ ปี ได้ดังนี้

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ มีหน่วยงานภาคการสาธารณสุขได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ได้ตามเกณฑ์ จำนวน ๗๙ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๗๘

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มีหน่วยงานภาคการสาธารณสุขได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อมรองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ได้ตามเกณฑ์ จำนวน ๒๗๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๕๕

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีหน่วยงานภาคการสาธารณสุขได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ได้ตามเกณฑ์ จำนวน ๙๖๘ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

รวบรวมข้อมูลโดย กองอนามัยฉุกเฉิน กรมอนามัย
ตุลาคม ๒๕๖๘